

www.
dost.
gov.
az



İşsizlikdən sığorta ödənişinin təyin edilməsi

Əsas sığorta ödənişi

Sığorta ödənişinə əlavə

Minimum sığorta ödənişi

 **142**
ÇAĞRI MƏRKƏZİ



DOST
DAYANIQLI VƏ OPERATİV
SOSIAL TƏMINAT AGENTLİYİ

İşsizlikdən sığorta ödənişi nədir?

Sığorta hadisəsi baş verdikdə sığortaolunana sığortaçı tərəfindən ödənilən aylıq pul vəsaiti.

Sığorta hadisəsi dedikdə nə başa düşülür?

Sığortaolunana sığorta ödənişinin ödənilməsi üçün əsas olan hal.

Kimlər sığortaolunan hesab edilir?

Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq işəgötürənlə əmək müqaviləsi bağlamış və işsizlikdən sığorta olunan işçilər.

Qanunla kimlər sığortaedən sayılır?

Hüquqi şəxslər (habelə onların və xarici hüquqi şəxslərin filialları və nümayəndəlikləri);

Dövlət orqanları;

Fiziki şəxslər;

Seçkili orqanların rəhbərləri;

Kimlər sığorta ödənişi almaq üçün müraciət edə bilər?

Sığorta ödənişi dövlət orqanının və ya hüquqi şəxsin ləğv edilməsi, işçilərin sayı və ya ştatların ixtisar edilməsi, habelə əmək müqaviləsinin müddəti qurtarması nəticəsində əmək münasibətlərinə xitam verilmiş və "Məşğulluq haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən olunmuş qaydada Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində işsiz kimi qeydiyyatata alınmış, şəxslərə şamil olunur.

Dövlət orqanının və ya hüquqi şəxsin ləğv edilməsi, işçilərin sayı və ya ştatların ixtisar edilməsi dedikdə əmək məcəlləsinin hansı maddələri nəzərdə tutulur?

Müvafiq olaraq 70-ci maddənin a və b bəndləri, şəxsin son işlədiyi yerdə dövlət qulluqçusu kimi işləyibse "Dövlət qulluğu haqqında" qanunun müvafiq olaraq 33.1.2 və 33.1.3 maddələri nəzərdə tutulur.

Müvafiq maddələrlə işdən azad olunmuş şəxs nə etməlidir?

Sığorta ödənişi almaq hüququ əldə etmiş şəxs ilkin mərhələdə Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Məşğulluq Agentliyinin struktur bölmələri və ya "DOST" mərkəzlərində qeydiyyatata alınmalıdır. 5 iş günü ərzində müvafiq icra hakimiyyəti orqanı

müraciət edən vətəndaşa münasib iş tapmadıqda sığorta ödənişi təyinatı üzrə qərar qəbul edir. Bundan sonra şəxs sığorta ödənişi almaq üçün ərizə ilə müraciət edir və ərizəyə tikilməli olan sənədləri təqdim edir və sığorta ödənişi təyin edilir.

Sığorta tarifləri tərəflər üçün necə tənzimlənir?

Sığortaedən tərəfindən ödənilən sığorta haqqı üzrə - hesablanmış əməyin ödənişi fondunun 0,5 faizi ;

Sığortaolunan tərəfindən ödənilən sığorta haqqı üzrə işçinin əməkhaqqının 0,5 faizi.

Hansı halda müraciət edənə əsas sığorta ödənişi təyin edilir?

Müraciət edən şəxs Əmək Məcəlləsinin 68-ci maddəsinin 2.b bəndinə əsasən işdən azad olunursa işsizliyin başlamasından əvvəlki ardıcıl gələn 36 təqvim ayı ərzində müddətli əmək müqaviləsi üzrə 35 aydan, Əmək məcəlləsinin 70-ci maddənin a və b bəndlərinə və "Dövlət qulluğu haqqında" qanunun müvafiq olaraq 33.1.2 və 33.1.3 maddələrinə əsasən işdən azad olunursa işsizliyin başlamasından əvvəlki 24 təqvim ayı ərzində 12 təqvim ayından çox işlədiyi halda təyin olunur.

Hansı hallarda əsas sığorta ödənişinə 1,2 əmsal tətbiq edilir?

Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsinin 146-ci maddəsinə əsasən müəssisədə işin dayandırılması ilə əlaqədar qrup halında məzuniyyətə buraxılmış şəxslər üçün sığorta ödənişinə 1.2 əmsal tətbiq olunur.

Əsas sığorta ödənişinə əlavə dedikdə nə başa düşülür?

Sığorta ödənişi alanın himayəsində 18 yaşına çatmamış uşaq olduqda (əyani təhsil alan tələbələr və şagirdlər təhsili bitirənədək, lakin 23 yaşından çox olmamaqla) onun əsas sığorta ödənişinə hər uşağa görə 5 faiz, lakin 20 faizdən çox olmamaq şərtilə əlavə edilir.

Ailədə ər və arvadın hər ikisinə sığorta ödənişi təyin edildikdə onların əsas sığorta ödənişinə əlavə necə müəyyən edilir?

Qanunla onlardan yalnız birinin əsas sığorta ödənişinə əlavə almaq hüququ vardır.

İşsizlikdən sığorta ödənişinin təyin edilməsi üçün hansı sənədlər tələb edilir?

Sığorta ödənişinin alınması üçün ərizəyə əlavə olunan sənədlərin siyahısı

- 1 **Şəxsiyyət vəsiqəsi**
- 2 **Himayəsindəki 18 yaşa çatmamış uşaqların (əyani təhsil alan tələbələr və şagirdlər təhsili bitirənədək, lakin 23 yaşından çox olmamaqla) şəxsiyyətini və 18 və ya yuxarı yaşda əyani təhsil alan tələbələr və şagirdlərin təhsil aldıklarını təsdiq edən sənədlər**
- 3 **Sonuncu iş yerindən əmək münasibətlərinə dövlət orqanının və ya hüquqi şəxsin ləğv edilməsi və ya işçilərin sayı və ya ştatların ixtisar edilməsi nəticəsində xitam verildiyini təsdiq edən işəgötürənin əmri**
- 4 **Əmək kitabçası (yaxud onu əvəz edən sənəd)**
- 5 **İşsiz kimi qeydiyyatda alınmasından əvvəlki 12 təqvim ayının əməkhaqqının cəmlənmiş məbləği (orta aylıq əməkhaqqının hesablanması zamanı nəzərə alınan və alınmayan ödənişlər ayrı-ayrılıqda göstərməklə) barədə iş yerindən (iş yerlərindən) arayış (arayışlar)**

6

Azərbaycan Respublikası Əmək Məcəlləsinin 146-cı maddəsinə əsasən müəssisədə işin dayandırılması ilə əlaqədar qrup halında məzuniyyətə buraxılma halını təsdiq edən sənəd.

Əsas sığorta ödənişi təyin edilən şəxs üçün onun orta aylıq əməkhaqqının məbləğinə hansı faiz dərəcələri tətbiq edilir?

Sığorta ödənişi sığorta stajından asılı olmayaraq, onların itirilmiş orta aylıq əməkhaqqının 50 faizi məbləğində hesablanır

Qeyd: Sığorta ödənişinin məbləği müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən olunan əvvəlki ildə ölkə üzrə orta aylıq əməkhaqqı məbləğindən çox və minimum sığorta ödənişi məbləğindən az ola bilməz.

Sığorta ödənişinin hesablanması üçün orta aylıq əmək haqqının hesablanması zamanı nəzərə alınan və alınmayan ödənişlər necə tənzimlənir?

Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsinin 139-cu maddəsi ilə tənzimlənir.

İlk dəfə təyin olunan sığorta ödənişi hansı faiz dərəcələrinə mütənasib şəkildə ödənilir?

İlk 2 təqvim ayı üçün -100 faiz;

3-4-cü aylar üçün -80 faiz;

5-6-cı aylar üçün-70 faiz;

Təkrar müraciət zamanı hansı məbləğdə sığorta ödənişi təyin edilir?

Təkrar müraciət zamanı minimum sığorta ödənişi ödənilir (hər ay üçün bərabər məbləğdə).

Fərdi Məşğulluq proqramı dedikdə nə başa düşülür?

Fərdi Məşğulluq proqramı müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən münasib iş, peşə hazırlığı, əlavə təhsil, eləcə də haqqı ödənilən ictimai işlərlə bağlı təklifləri özündə əks etdirir. Sığorta ödənişi alan şəxs ayda bir dəfə bu proqramın icrası ilə bağlı hesabatı şəxsən təqdim etməlidir.

Hansı hallarda sığorta ödənişinin verilməsi dayandırılı bilər?

İşsizlikdən sığorta haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununun 18-ci maddəsinə əsasən aşağıdakı hallarda işsizlikdən sığorta ödənişi dayandırılı bilər:

- Sığorta ödənişi alan şəxs işlə təmin olunduqda
- Sığorta ödənişi alan şəxs fərdi məşğulluq proqramını üzrlü səbəblər olmadan icra etmədikdə
- Qanunda sığorta ödənişinin ödənilməsi üçün nəzərdə tutulan müddət başa çatdıqda
- Sığorta ödənişi alan şəxs sığorta ödənişi aldığı dövrdə müvafiq icra hakimiyyəti orqanına məlumat vermədən işə düzəldikdə
- Sığorta ödənişi alan şəxs müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən olunmuş qaydada işsiz kimi qeydiyyatata alınma və ya yenidən qeydiyyatata alınma şərtlərini və müddətlərini pozduqda
- Sığorta ödənişi alan şəxs qanunla müəyyən olunmuş qaydada işə bərpa edildikdə
- Sığorta ödənişini alan şəxs ona təklif olunan münasib işlərdən imtina etdikdə
- Sığorta ödənişi alan şəxs ali və orta ixtisas təhsil müəssisəsinə əyani qəbul olunduqda;

- Sığorta ödənişi alan şəxs hərbi və ya alternativ xidmətə, hərbi topları çağırıldıqda
- Sığorta ödənişi alan şəxsin barəsində azadlıqdan məhrum etmə və ya tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiqinə dair məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı olduqda
- Sığorta ödənişi alan şəxsə "Əmək pensiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə yaşa görə əmək pensiyası təyin edilmək üçün əsaslar yarandıqda
- Sığorta ödənişi alan şəxs tərəfindən təqdim olunmuş sənədlərdə təhrif olunmuş və ya qanuna uyğun olmayan məlumatlar aşkar olunduqda
- Sığorta ödənişi alan şəxs vəfat etdikdə və ya məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı əsasında xəbərsiz itkin düşmüş və ya ölmüş elan edildikdə
- Sığorta ödənişini alan şəxs tərəfindən işsiz kimi qeydiyyatdan çıxarılma barədə ərizə təqdim edildikdə

Bunları bilmək lazımdır:

İşsizlikdən sığorta haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu siyasi vəzifə tutan şəxslərə şamil olunmur.

Dövlət orqanı və ya hüquqi şəxs ləğv edilməsi və ya işçilərin və ya dövlət qulluqçularının sayı və ya ştatları ixtisar edilməsi səbəbindən azad olunan sığorta ödənişi almış şəxsə növbəti dəfə yenidən sığorta ödənişi təyin olunması üçün ən azı növbəti 12 ay sığorta stajı, əmək müqaviləsinin müddəti qurtarması səbəbindən işdən azad olunmuş şəxsə isə növbəti dəfə yenidən sığorta ödənişi təyin olunması üçün isə 36 ay sığorta stajı tələb olunur.

Əsas sığorta ödənişinə əlavə əsas sığorta ödənişi ilə birlikdə ödənilir.

Sığorta ödənişi almaq üçün sığortaolunanın müaciət etdiyi ərizə forması, ərizəyə əlavə olunan sənədlərin siyahısı, fərdi məşğulluq proqramının yerinə yetirilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

 +99412 5255026, +99412 5255027

 Bakı şəh., İsmayıl Qutqasınlı küç., 86

 www.dost.gov.az